

Predikan i Lycksele kyrka nyårsdagen 1 januari 2014

Predikotext: Apostlagärningarna 10:42-43

Övriga texter: Johannesevangeliet 2:23-25; Klagovisorna 3:22-26

Tema: I Jesu namn

Firningsdag: Nyårsdagen

Typ av gudstjänst: Söndagsmessa

Musik: 238 a, 17:1, 704, 717, 716, 721, 793, 826 (Gå med Gud)

Inledning

Ibland hävdas det att kyrkan är en gammal seg koloss, omodern och allmänt efter sin tid, att hon tror på sagor om Gud och som nu under jul, sagan om ett barn som föddes och lades i en krubba i ett stall under en folkräkning som aldrig existerat. Men en sak kan vi i alla fall säga, i kyrkans år är det nästan väl sent att önska "Gott nytt år" idag, det gjorde vi ju för flera veckor sedan, den första december på första advent, då börjar kyrkans år!

Men ok då, gott nytt år! Till alla oss som inte hänger med och är lite efter!

Överflöd av gott och av nöd

Idag är det korta texter utan sitt sammanhang, det är lite som om vi blivit mätta under jul, kanske har många av oss blivit det? I söndags var det en Alladinask med choklad här i kyrkan, det var första gången under jul som jag ätit sådan choklad (annars tycker jag ofta att chokladaskar av alla slag finns i stor mängd under mitt julfirande), och det beror inte på att sådan Alladinask inte funnits, utan på att det har funnits så mycket annat gott där jag firat jul hos mina föräldrar på Vikbolandet. Det kändes helt enkelt som att jag kunde äta så mycket annat än "vanlig" Alladin.

Likaså har jag, och kanske många andra, fått i oss många prinskorvar, revbenspjäll och annan mat på kort tid så att man nästan inte förmår uppskatta all vällagad god mat!?

Samtidigt är det så att allt för många har haft jular långt ifrån detta, alla av oss här kanske inte har haft en allt för god jul och kanske inte ser fram emot ett särskilt gott nytt år heller?!

I vårt land blandas överflödet, med armodet, fattig lider, barn i familjer med dålig alkoholkultur lider, världen lider och många av oss vadar fram i ett överflöd under dessa helger, överflöd av mat, av saker av kärlek och gemenskap.

Oavsett vad vårt överflöd består av: nöd och ångest, eller glädje och mat så är det som om dagens alla texter är korta för, lite som att plocka russinen ut kakan, lite som jag gjort under jul, valt det godaste bland mycket gott, eller så kan man säga att de är korta för att inte ödsla tid på gulligull och lycka för den som inte upplevt det under helgerna.

Predikan om en predikan

Texten där Petrus talar är den som jag tänkte att vi ska landa i. Två små korta verser ur en längre predikan, en väldigt viktig predikan i den världsvida kyrkans historia, detta tillfälle som skildras här i tre kapitel av Apostlagärningarna visar att det barn som fötts, den Gud som blev människa (det som vi firar under julen), den man som vandrade runt i Israel och var i Jerusalem under påskhögtiden (som vi läste om ifrån Johannesevangeliet) och en påsk något senare dog en smärtsam död och på tredje dagen efteråt blev levande igen, tillfället där dessa korta verser av Petrus predikan är hämtade ifrån, visade att allt detta gäller för oss alla människor.

Det är så att vi alla genom Jesus, eller i Jesu namn (som dagens tema är), erbjuds ett liv tillsammans med Gud, att vi alla uppmanas att få våra synder förlättna och döpas och ta emot den helige Ande, att vi alla sedan erbjuds och uppmanas att följa Jesus, be för de sjuka om helande, älska mänskligheten och berätta om Guds kärlek till alla människor och hans önskan att få rädda var och en som lever på jorden, genom tron på Jesus och vad Jesus gjort.

Predikans början

Vi ska stanna upp i Petrus predikan, vi ska sluta i den sista versen och börja i den första och på vägen passera våra två verser (totalt 5

verser). Om man nu har sin Bibel redo så kan man med fördel slå upp Apostlagärningarns tionde kapitel.

För oss andra läser jag:

”Ni känner till det som skett...efter det dop som Johannes predikande: hur Jesus från Nasaret (blev smord av Gud med helig Ande och kraft och hur han) vandrade omkring och gjorde gott och botade alla som var i djävulens våld.” (v.38-39)

Sång/musikstycke - ”Det hände sig för länge se'n så säger Bibelns ord”

En del av oss som är samlade vet hur jag ofta brukar återkomma till att det är inte så som jag sa i början av predikan, vi berättar inga sagor för varandra i kyrkan, det glada budskapet, de stora orden, löftena om gemenskap med Gud och hopp inför livet och evigheten är sant. Gud blev inte människa i ett vakuum, Jesus levde inte och dog inte var som helst, utan *någonstans*, Gud har lämnat spår i världen som vi kan följa till honom.

Därför kan Petrus säga, och vi säga till varandra: ”Ni känner till...” många i Sverige, många av våra släktingar, vänner och bekanta, de som Gud sänder oss till med budskapet om Jesus, de känner till något om vad kristen tro innebär, kanske särskilt detta som vi firar under julen, att Jesus föddes i Betlehem.

”Ni känner till...” - Bibeln

Vad känner vi till då? Att Bibeln säger att kung Herodes levde (han dog år 4 f. Kr) och att det var folkräkning/skattskrivning när Jesus föddes, att en Quirinius var ståthållare (osäker översättning som vi snarare fått i arv från Luther än från grekiska och romerska titlar) i Syrien och att det kom österländska stjärntydare, att de följt en stjärna till Jersusalem eftersom de sett en stjärna gå upp (som betecknade en ny kung).

”Ni känner till...” övrig historia

Vad berättar övrig historieskrivning? Jo att en munk för länge sedan (Dionysios på 500-talet) räknade fel på åren sedan Jesus föddes så att Jesus bör ha fötts någon gång mellan år 7-4 f. Kr!

Att varje folkräkning tog ett par år och att det antagligen var folkräkning var fjortonde år och att en inföll år 5-6 e .Kr (räkna cirka fjorton år bakåt och det blir någon gång mellan år 7-4 f. Kr.

Övrig historieskrivning nämner Quirinius som styrare över Syrien från och med år 6 e. Kr. (alltså inte samtidigt som Herodes), men vi finner också spår i historien av två Quirinius, en som styrde under åren innan Jesu födelse (samtidigt som Herodes) och vi finner också att den Quirinius som sedermera blev just ståthållare år 6 e. Kr. över Syrien hade befäl och ”hegemoni” över området där Syrien och Judeen ingick under det sista årtiondet före Jesu födelse (alltså samtidigt som Herodes var kung och Jesus föddes).

Vi har också exempel från första århundradet på att folkräkningar gick till som i Lukasevangeliet (julevangeliet) och att det kom magos/österländska stjärntydare till andra delar av romarriket (Rom) på grund av vad de sett på himlen för stjärnkonstellationer (o dylikt).

Men från astronomin har vi en verkligt intressant uppgift: År 7 före Kristus bildade Jupiter och Saturnus konjunktion (alltså de smälte samman så att ögat uppfattade dem som en starkt lysande stjärna) i Fiskarnas stjärnbild. Det var t o m tre stycken konjunktioner med olika stjärnor och de två planeterna.

Också år 6 f. Kr inträffade ett fenomen som involverade Jupiter, men då i Vädurens stjärnbild och med månen som förmörkare, det kan dock setts som förebådande av babyloniska magi/astrologer på likande sätt då Väduren representerade Judéen.

Lite olika alternativ, som också kan kompletteras med några kometer och andra rörelser på himlen under den tid då Jesus troligtvis är född, vilket ger den fina stjärnan som vi ser i våra fönster och över våra krubbor en god plats även i den sekulära historien!

”Ni känner till...” - vår tro är välgrundad

Vår tro är välgrundade, Gud har lagt ned spår till detta ofattbara som det innebär att vara älskad av den som är kärleken, att vara vän med den som är godheten och som har all makt, Gud har lagt ned spår fram till honom i vår egen historia och i våra egna liv! ”Vi har vårt ursprung i honom” som Paulus predikar om lite senare i Apostlagärningarna. I honom blir livet helt, längtan efter detta är nedlagt i oss, saknaden efter den som helt mättar oss och vår hunger efter närhet, kärlek, gemenskap, ljus och värme, det finns i oss och vi försöker i vår tid fylla det med mat, shopping, annan andlighet etc, men för den som söker så finns Jesus själv där, den som är vårt hopp!

”Han gav oss uppdraget”

Nu går vi från början av predikan, till de verser som vi läste: ”Han gav oss uppdraget att förkunna och vittna för allt folket”. Vi har det underbara och skrämmande uppdraget att berätta om Jesus för alla, på det sätt som vi bäst klarar av det. Var människa som lever livet utan Jesus lever som på båt, antingen det är en lyxkryssare eller en liten flotte, en båt som just håller på att sjunka. Omgivet av ett stort hav, på väg mot inget annat än mörker och kyla, om än ofta i lyx och flärd, men målet för resan finns inte och räddningen finns inte i det vatten som omger oss. Men där finns hon, den världsvida kyrkan, alla kristna, som har med sig en stabil båt och en vän i den, Jesus, och vi har som uppgift att ta oss fram till de övriga båtarna, till lyxkryssaren och flottan och berätta att vi ser att deras båt är på väg att kapsejsa och att vi kan erbjuda dem en säker färd, med god reskamrat och ett lyckligt slut på livsresan.

Men detta är jobbigt och kan vara utmanande!

”Den som tror på honom får syndernas förlåtelse i hans namn”

Här är nu det viktigaste. Detta är själva rusningen ur hela kakan som vi blivit matade med under julens olika vinklar av att Gud fötts till jorden som en liten människa; detta att vi alla, varenda människa, ung, gammal, svart, vit, färgad, albino, rik eller fattig, lycklig eller olycklig, alla, oavsett sexuell läggning, religion eller personlighet, alla erbjuds vi syndernas förlåtelse, och med detta också ett liv

tillsammans med Gud, ett liv tillsammans med den som är kärleken, godheten, rättfärdigheten, heligheten, glädjen, ljuset, värmen, gemenskapen, tillsammans med den som är vårt ursprung och vårt mål!

Synd är det vi gör som inte sprider Guds godhet och kärlek vidare i världen, det är det som hindrar oss ifrån gemenskap med Gud och med varandra, det är det som gör att vårt liv ofrånkomlig slutar, slutar med döden, slutar utan Gud.

Men förlåtelsen från Gud vanns genom att Jesus dött vår död, tagit konsekvensen av vår synd på sig, på korset och när han sedan uppstod då var döden död, synden utplånad, för den som ber om syndernas förlåtelse så finns den, den och det eviga livet i Jesu namn!

Amen

Avslutning med musiken

Psalmen innan: 717 - Innan gryningen (mötet med den som är uppstånden, den som är född in i vår värld)

Så kom du då till sist, du var en främling, en mytgestalt som jag hört talas om. Så många hade målat dina bilder, men det var bortom bilderna du kom.

Psalmen efter 716 - Namnet Jesus (varför det är viktigt att minnas att Jesus *verkligen* kommit, dött, levat, uppstått etc)

Namnet Jesus aldrig mister genom tiderna sin glans. Det om evig kärlek vittnar, som hos ingen annan fanns. Det till uppgift har att samla till Guds ständigt öppna famn alla människor, unga gamla detta underbara namn.